

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava

**Národný implementačný plán technickej špecifikácie interoperability týkajúcej sa
subsystému „prevádzka a riadenie dopravy“
systému železníc v Európskej únii**

Legislatívne pozadie

Na dosiahnutie spoločnej dopravnej politiky v záujme interoperability národných železničných systémov je nevyhnutné harmonizovať technické, administratívne a bezpečnostné pravidlá. S cieľom zabezpečiť interoperabilitu železničného systému Spoločenstva a umožnenia občanom Únie, hospodárskym subjektom alebo príslušným orgánom v maximálnom rozsahu využívať výhody plynúce z existencie jednotného európskeho železničného priestoru boli vytvorené legislatívne nástroje Európskej Únie (ďalej len „EÚ“), medzi ktoré patrí aj smernica Európskeho parlamentu a Rady 2016/797 z 11. mája 2016 o interoperabilite systému železníc v Európskej únii (ďalej len „smernica o interoperabilite“). Pre sledovanie stanoveného cieľa interoperability by malo prísť k optimalizácii úrovne technickej harmonizácie a umožneniu zlepšovania a rozvoja služieb v rámci medzinárodnej železničnej dopravy a prispievať k postupnému vytváraniu vnútorného trhu so zariadeniami a službami určenými na výstavbu, obnovu, modernizáciu a prevádzku železničného systému Únie.

S cieľom obmedziť technické prekážky interoperability a vzhľadom na rozsah a komplexnosť systému železníc sa ukázalo, že je z praktických dôvodov nevyhnutné rozdeliť ho na jednotlivé subsystemy. Pre zabezpečenie bezpečného a nerušeného pohybu vlakov, ktoré dosahujú úroveň výkonnosti požadovanú pre železničný systém sa zaviedli technické špecifikácie interoperability (ďalej len „TSI“) pre jednotlivé subsystemy, medzi ktoré patrí aj subsystem „prevádzka a riadenie dopravy“. Prvá komplexná úprava na európskej úrovni prostredníctvom TSI pre subsystem „prevádzka a riadenie dopravy“ bola zavedená rozhodnutím komisie o technickej špecifikácii interoperability týkajúcej sa subsystemu „prevádzka a riadenie dopravy“ systému železníc v Európskej únii a o zmene a doplnení rozhodnutia 2007/756/ES. Vzhľadom na skutočnosť, že uvedené rozhodnutie bolo niekoľkokrát zmenené, tak v záujme zabezpečenia zrozumiteľnosti a právnej istoty došlo k jeho zrušeniu a nahradeniu vykonávacím nariadením Komisie 2019/773 o technickej špecifikácii interoperability týkajúcej sa subsystemu „prevádzka a riadenie dopravy“ železničného systému v Európskej únii, ktorým sa zrušuje rozhodnutie 2012/757/EÚ. Subsystem „prevádzka a riadenie dopravy“ sa definuje ako postupy a zariadenia umožňujúce koherentnú prevádzku rôznych štrukturálnych subsystemov tak počas bežnej prevádzky, ako aj počas poruchovej prevádzky, vrátane zostavy a vedenia vlakov, plánovania a riadenia železničnej dopravy. Medzi funkčné a technické špecifikácie uvedeného subsystemu sa zahŕňajú špecifikácie týkajúce sa personálu, špecifikácie týkajúce sa vlakov a špecifikácie týkajúce sa prevádzky vlakov. Rozsah TSI „prevádzka a riadenie dopravy“ je rozsiahly a svojimi požiadavkami prepojený s ďalšími európskymi aktami, ktoré ho ďalej dopĺňajú.

Na vnútroštátnej úrovni došlo k harmonizácii najmä prijatím zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vykonávacím predpisom k zákonu je vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 351/2010 Z. z. o dopravnom poriadku dráh v znení neskorších predpisov a vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 245/2010 Z. z. o odbornej, zdravotnej a psychickej spôsobilosti osôb pri prevádzkovaní dráhy a dopravy na dráhe v znení neskorších predpisov.

Základné informácie

Železničnú sieť tvorí súhrn všetkých dopravných ciest – tratí. Ide o trate, ktoré slúžia verejnej železničnej doprave. Z technického hľadiska dopravné železničné cesty – železničné trate, ktoré sú zahrnuté do jednej železničnej siete, nemusia mať rovnaký rozchod, nemusia byť elektrifikované jednou prúdovou sústavou.

Na území Slovenskej republiky je správcom železničnej infraštruktúry Železnice Slovenskej republiky (ďalej len „ŽSR“). ŽSR zabezpečujú prevádzkyschopnosť železničnej infraštruktúry v odvetviach železničných tratí, stavieb a budov, mostov a tunelov, zariadení elektrotechniky a energetiky a zabezpečovacích zariadení. Starajú sa o jej údržbu a rozvoj v súlade s technickým pokrokom a požiadavkami na bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe.

ŽSR spracujú a prevádzkujú železničné dráhy celoštátneho a regionálneho významu a zariadenia v nasledovných parametroch:

ŽELEZNIČNÉ TRATE A STAVBY	Stav k 31.12.2019	Merná jednotka
Stavebná dĺžka prevádzkovaných tratí	3 582	km
Stavebná dĺžka spravovaných tratí	3 629	km
Stavebná dĺžka koľají celkovo	6 872	km
Počet priecestí	2 082	ks
Počet výhybiek	8 379	ks
Počet mostov	2 326	ks
Celková dĺžka mostov	52 544	m
Počet tunelov	76	ks
Celková dĺžka tunelov	45 007	m

V údajoch o „Stavebnej dĺžke spravovaných tratí“ sú aj trate s pozastavenou prevádzkou z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu. Celková dĺžka tratí s pozastavenou prevádzkou je 46,692 km.

ŽSR ako manažér infraštruktúry prevádzkujú dopravne rôznych kategórií a typov:

DOPRAVNE	Stav k 31.12.2019	Merná jednotka
Dopravne spolu	1 024	ks
Dopravne obsadené/neobsadené zamestnancami	378/651	ks
z toho:		
železničné stanice	298	ks
pohraničné stanice	22	ks
ostatné dopravne (hradlá, odbočky, výhybne, zastávky, prekladiská, závorárske stanoviská, dopravne podľa predpisu ŽSR Z1 a iné)	704	ks

Liberalizácia železničného trhu

Železničný dopravný trh je liberalizovaný. Na území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) pôsobí viacero železničných dopravcov, ktorí poskytujú služby v osobnej aj nákladnej doprave.

Medzi dopravcov pôsobiacich v osobnej železničnej doprave patria:

Ariva Service, s. r. o.

Spoločnosť Ariva Service sa zameriava na diaľkovú a regionálnu železničnú dopravu. Jej cieľom je prispieť k liberalizácii osobnej železničnej dopravy.

LEO Express, a. s.

LEO Express, a. s. je súkromná dopravná spoločnosť vykonávajúca osobnú dopravu. Prvá prevádzka bola spustená koncom roka 2012 a v súčasnosti vykonáva svoju činnosť v 4 rôznych krajinách. Okrem prepravy cestujúcich poskytuje aj doplnkové služby ako je zapožičanie slúchadiel a spoločenských hier, dennú tlač a bezplatné WiFi pripojenie.

RegioJet, a. s.

Železničná spoločnosť RegioJet zaisťuje pravidelnú osobnú železničnú dopravu na trasách v Slovenskej a Českej republike. V rámci Slovenskej republiky vykonáva prepravu na trase Bratislava – Žilina a Bratislava – Komárno. Každému cestujúcemu je bezplatne ponúknutá denná tlač, časopisy a nápoje. Zákazníci si môžu požičať slúchadlá a zadarmo sa napojiť do zábavného portálu, kde sú pre nich pripravené filmy, seriály, e-knihy a hry. Vo vlakoch je voľne dostupná WiFi.

Železničná spoločnosť Slovensko, a. s. (ďalej len „ZSSK“)

ZSSK je najväčším osobným železničným dopravcom na Slovensku, pričom denne prevádzkuje priemerne 1 518 vlakov, z toho 226 diaľkových vlakov a 1 292 regionálnych a prímestských spojov. Zastavuje v 713 staniach a zastávkach, jazdí na linkách po 2 909 kilometroch tratí vo všetkých regiónoch Slovenska. ZSSK je lídrom v oblasti poskytovania služieb v osobnej železničnej preprave a členom dôležitých európskych a svetových inštitúcií.

Wagon Service Travel, s.r.o.

Spoločnosť Wagon Service Travel, s.r.o. je súkromná dopravná spoločnosť zaoberajúca sa osobnou dopravou, ktorá už 20 rokov ponúka na slovenskom, rovnako ako na európskom trhu špecializovanú železničnú dopravu, mimoriadne a turistické vlaky. Spoločnosť vlastní ležadlové vozne typu Bcmh, Bvcmz, Bvcmbz a klimatizované lôžkové vozne typu WLABmee, ktoré prenajíma spoločnostiam ZSSK a České dráhy.

Najväčšími dopravcami v nákladnej železničnej doprave sú:

ZSSK Cargo, a. s.

Hlavnou obchodnou činnosťou Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia, a.s., je poskytovanie dopravno-prepravných služieb v železničnej nákladnej doprave. Okrem doplnkových služieb priamo súvisiacich s realizáciou nákladnej a kombinovanej dopravy spoločnosť ako svoj druhý hlavný produkt poskytuje služby súvisiace s prenájomom koľajových vozidiel, ich údržbou a opravami.

Express Group, a. s.

Ako súkromný železničný dopravca poskytuje komplexné služby v nákladnej železničnej doprave na území Slovenskej a Českej republiky, zabezpečuje prevádzkovanie dopravy na celoštátnych a regionálnych dráhach vrátane pohraničných prechodových staníc a na železničných vlečkách vrátane výkonu manipulačných činností.

Lokorail, a. s.

Podnik je dopravno – prepravnou spoločnosťou, ktorej hlavnou činnosťou je poskytovanie dopravných služieb na celoštátnych dráhach a prevádzkovanie vlečiek a dopravy na vlečkách. Pre svojich zákazníkov dokáže spoločnosť zabezpečiť dlhodobý prenájom bežne používaných nákladných vozňov.

LTE Logistik a Transport Slovakia, a. s.

Podnik sa zameriava na prepravu rôznych druhov komodít doma i v zahraničí a tiež na logistiku. Svoju činnosť vykonáva na základe platnej licencie. Vlastní viac ako 30 elektrických a dieslových rušňov.

Metrans, a. s.

Podnik zaoberajúci sa najmä intermodálnou dopravou. Používa inovatívne moderné technológie. Zabezpečuje logistiku medzi jednotlivými prístavmi a terminálmi kombinovanej dopravy, opravy a údržby rušňov, a pod.

Súčasný stav

Prevádzka a riadenie železničnej dopravy je zabezpečovaná postupmi a zariadeniami umožňujúcimi plynulú prevádzku rôznych štrukturálnych subsystémov počas bežnej, tak aj počas mimoriadnej prevádzky, vrátane zostavovania a riadenia vlakov, plánovania a riadenia dopravy. Cieľom riadenia dopravy je zabezpečenie plynulého priebehu a znižovanie dopravných nákladov pri zachovaní potrebnej úrovne služieb a dodržaní času prepravy.

Systém riadenia železničnej dopravy je súčasťou automatizovaného systému riadenia dopravy s možnosťou väzby na systémy riadenia železničných správ susedných krajín. Automatizovaným systémom sa rozumie riadenie činností spojených so zberom dát a ich spracovaním a činnosti pri tvorbe optimálnych rozhodnutí v procese riadenia pomocou informačných technológií. Z hľadiska metód je riadenie železničnej dopravy založené na rešpektovaní informačných a energetických väzieb zložitého systému. Pri delení automatizovaného riadenia na jednotlivé podsystémy tohto druhu dopravy je potrebné rešpektovať charakteristické znaky tohto zložitého technologického procesu:

- centralizácia riadenia s presným vymedzením funkcií jednotlivých zložiek v hierarchickej štruktúre,
- pomerne veľké vzdialenosti technologických miest dopravného procesu do riadiacich uzlov,
- veľký počet objektov riadenia, nepretržitá prevádzka,
- nevyhnutná účasť človeka v procese riadenia,
- časové oneskorenie informácií, potrebných pre operatívne riadenie prevádzkovej práce.

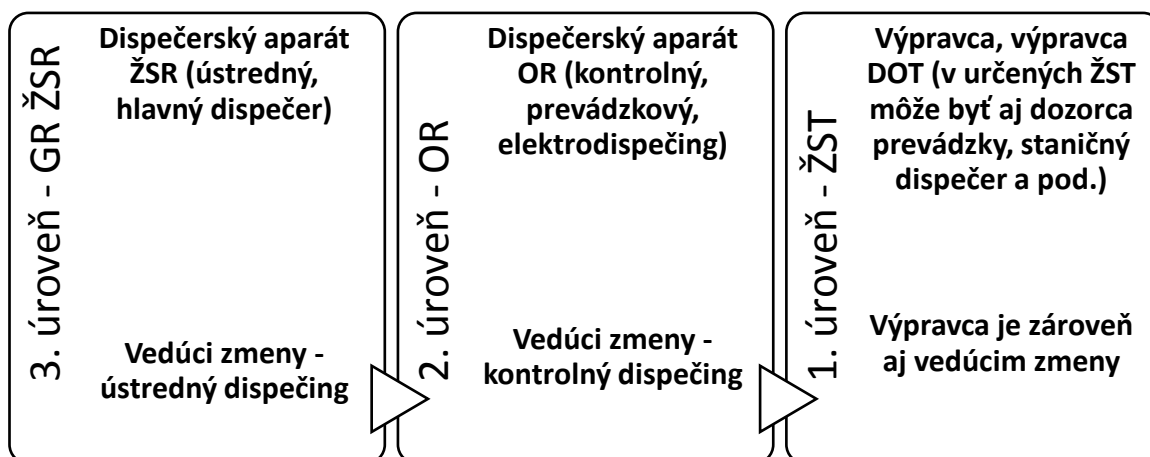
Riadenie železničnej dopravy je rozdelené do podsystémov hlavnej činnosti nasledovne:

- automatizácia riadenia prepravnej práce v oblasti nákladnej dopravy,
- vytváranie komplexných podsystémov automatizovaného riadenia a ich väzieb na podsystémy nižšej úrovne,
- automatizácia systému riadenia práce zoraďovacích staníc,
- automatizovaný podsystém evidencie železničných vozidiel s možnosťou snímania údajov z idúcich vozidiel,
- vytváranie automatizovanej informačnej sústavy pre operatívne riadenie železničnej dopravy dôležitých uzlov,
- automatizovaný podsystém rezervácie a predaja cestovných lístkov vo vnútroštátnej a medzinárodnej doprave.

Všetky činnosti spojené so zberom, prenosom a distribúciou údajov musí zabezpečiť železničná komunikačná sieť svojimi technickými a programovými prostriedkami. Spoľahlivý tok aktuálnych informácií je základnou podmienkou fungovania a efektívnosti každého automatizovaného systému riadenia.

Železnice Slovenskej republiky

Riadenie a organizovanie dopravy na dráhe Železníc Slovenskej republiky (ďalej len „ŽSR“) je zabezpečované na troch úrovniach. V určenom obvode a zmene zodpovedá za riadenia a organizovanie dopravy vždy iba jeden zodpovedný zamestnanec ŽSR – vedúci zmeny. Nasledujúca schéma popisuje riadenia a organizovanie dopravy na dráhe.

O vykonávaní jednotlivých činností je vedený záznam, ktorý je archivovaný podľa platných predpisov. Záznam je vedený písomne v Dopravnom denníku, písomné rozkazy a pod. alebo pomocou komunikačných a informačných systémov (ďalej len „KIS“). Pre jednotlivé KIS sú vydané príručky zabezpečujúce správny spôsob ich obsluhy, zadávania údajov, ako aj kontrolu a zodpovednosť za správnu činnosť napr.:

- Vlakový dispečerský systém (VDS) – slúži na sledovanie a vyhodnocovanie chodu vlakov, výluk a pod.
- Prevádzkový informačný systém (PIS) – slúži pre základnú činnosť ŽSR v reálnom čase – plánovanie, prevádzka a riadenie vlakovej dopravy, objednávka trás, riadenie a vyhodnocovanie dopravných procesov (grafikonu vlakovej dopravy) a pod.
- Elektronický dopravný denník (EDD) – slúži na vedenie dopravnej dokumentácie.
- REVOC (nahrávanie hovorov) – umožňuje nahrávanie hovorov zamestnancov.
- Integrovaný riadiaci a informačný systém (ILTIS) – určený pre obsluhu stavadla typu SIMIS W.
- Integrovaný riadiaci systém AŽD, Praha s. r. o. (ESA 11) – určený pre obsluhu elektronického staničného zabezpečovacieho zariadenia.

- Hlasový a vizuálny systém pre informovanie cestujúcich (HAVIS) – zabezpečuje informácie pre cestujúcich.

Jednotlivé požiadavky TSI sú implementované v prevádzkových ŽSR. Prevádzkové predpisy ŽSR, ako aj národná legislatíva Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) nie sú v rozpore s požiadavkami vyplývajúcimi z TSI. Implementácia požiadaviek TSI je zabezpečovaná v najvyššej možnej miere, ako aj „čistením“ a aktualizáciou národných predpisov v súlade s novoprijatými TSI.

ŽSR vytvorili a aktualizovali pre zabezpečenie prevádzky nasledujúce predpisy:

Z 1 „Pravidlá železničnej prevádzky“

Ide o prevádzkové predpisy, ktorými ŽSR určujú spôsob, podmienky a technologické postupy pre činnosti pri prevádzkovaní dráhy. Obsahujú základné ustanovenia na výkon dopravných činností na dráhach v správe ŽSR.

Z 3 „Odborná spôsobilosť na ŽSR“

Predpis určuje podmienky pre získanie, udržiavanie a overovanie odbornej spôsobilosti v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov.

Z 4 „Posudzovanie psychickej spôsobilosti“

Predpis obsahuje ustanovenia o posudzovaní psychickej spôsobilosti, najmä podmienky a požiadavky na posudzovanie psychickej spôsobilosti; okruh osôb, ktoré podliehajú posudzovaniu spôsobilosti; rozsah a postup pri posudzovaní.

Z 10 „Pravidlá technickej prevádzky železničnej infraštruktúry“

Pravidlá stanovujú základné parametre stavieb a zariadení železničnej infraštruktúry hlavných a vedľajších tratí a špeciálnych dráh v správe ŽSR, riešia správu, prevádzku, technicko-bezpečnostné požiadavky stavieb a zariadení železničnej infraštruktúry v aplikácii zákonov, vyhlášky a podmienkach ŽSR.

Z 14 „Pravidlá prevádzkovej komunikácie“

Predpis upravuje pravidlá používania oznamovacích a telekomunikačných zariadení, a so základnými druhmi elektronickej komunikácie v podmienkach ŽSR:

ZS 1 „Prevádzka zabezpečovacích zariadení“

Predpis určuje prevádzkovo-technické podmienky pre prevádzku, obsluhu, prevádzkové ošetrovanie, kontrolnú činnosť a údržbu zabezpečovacích zariadení na železničnej sieti ŽSR.

DP 2 „Prevádzkový informačný systém“ (ďalej len „PIS“)

Predpis stanovuje zásady zadávania údajov do PIS, postupu pri poruchách PIS, previazanosti údajov jednotlivých databáz a aplikácií PIS, previazanosti PIS s informačnými systémami dopravcov, zodpovednosti jednotlivých zúčastnených zamestnancov a organizačných zložiek a pod., previazanosti na nadstavby Elektronických zabezpečovacích systémov – Graficko-technologickéj nadstavby zabezpečovacieho zariadenia a Informačný a riadiaci systém pre miestnu alebo diaľkovú obsluhu stavadiel.

DP 3 „Operatívne riadenie dopravy na ŽSR“

Predpis určuje zásady operatívneho riadenia dopravy na všetkých stupňoch riadenia.

DP 6 „Tvorba tabuliek traťových pomerov“

Predpis stanovuje zásady na vypracovanie Tabuliek traťových pomerov (ďalej len „TTP“). TTP sú pomôckou, ktorá tvorí popis a označenie častí dráhy (staníc a príslušných traťových úsekov) a technicko-prevádzkové údaje rozhodujúce pre bezpečné prevádzkovanie dopravy na dráhe.

DP 8 „Tvorba pomôcok grafikonu vlakovej dopravy“

Predpis je platný na všetkých železničných tratiach, ktoré sú v správe ŽSR. Dopĺňa a upresňuje ustanovenia základných predpisov ŽSR, týkajúcich sa zostavy grafikonu vlakovej dopravy.

V 65 „Predpis na prevádzku indikátorov horúcobežnosti“

Predpis určuje podmienky pre prevádzku indikátora, povinnosti zamestnancov jednotlivých zložiek ŽSR zúčastnených na prevádzke indikátora, ustanovenia pre kontrolnú činnosť.

Železničná spoločnosť Slovensko, a. s.

Najväčším prevádzkovateľom osobnej železničnej dopravy je národný dopravca Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. (ďalej len „ZSSK“).

ZSSK zabezpečuje efektívne riadenie prevádzky, ktoré je zamerané na zákazníkov železničnej osobnej dopravy. Operatívne riadenie sa realizuje prostredníctvom dispečerského aparátu ZSSK, ktorého základnou úlohou je zabezpečiť plynulú realizáciu dopravy a prevádzku pravidelných vlakov osobnej dopravy a v zmysle platného cestovného poriadku, ako aj mimoriadnych vlakov zavedených na žiadosť ZSSK. Dispečerský aparát ZSSK eviduje všetky nedostatky v narušení pravidelnosti grafikonu vlakovej dopravy, ktoré sa prešetrované ako prevádzkové odchýlky.

Interné predpisy ZSSK na zabezpečenie prevádzkovania dopravy na železničnej dráhe určujú technologické postupy pre činnosť prevádzkových zamestnancov.

ZSSK vytvorila a aktualizovala pre zabezpečenie prevádzky nasledujúce predpisy:

Predpis ZSSK D 17 „Predpis pre hlásenie, evidenciu, zisťovanie príčin vzniku nehôd a mimoriadnych udalostí“

Predpis stanovuje základné ustanovenia o nehodách a mimoriadnych udalostiach vzniknutých pri prevádzkovaní železničnej dopravy na dráhach. Určuje podrobnú kategóriu, spôsob zisťovania príčin a zavinení nehôd a mimoriadnych udalostí, stanovuje spôsob ich ohlasovania a evidencie s cieľom prijímania opatrení na zamedzenie ich vzniku. ZSSK je povinná zabezpečiť objektivnosť, odbornosť a nezávislosť zisťovania príčin ich vzniku.

Predpis ZSSK V 2 „Výkon činnosti rušňovodiča“

Predpis stanovuje základné ustanovenia pre výkon služby zamestnancov vo funkcií rušňovodič železničného koľajového vozidla (ďalej len „ŽKV“) a rušňovodič vo výcviku alebo zácviiku. Stanovuje postupy práce, ktoré súvisia s jeho pracovnou činnosťou a riadením ŽKV.

Predpis ZSSK V 3 „Výkon činnosti rušňovodič – inštruktor“

Predpis stanovuje oprávnenia, povinnosti, zodpovednosť a podmienky pre výkon činnosti rušňovodič – inštruktor.

Predpis ZSSK V 8 „Prevádzka a obsluha rýchlomerov“

Predpis upravuje základné ustanovenia o prevádzke a obsluhu rýchlomerov na ŽKV.

Predpis ZSSK V 10 „Výkon dopravnej činnosti sprevádzajúceho personálu“

Predpis upravuje základné ustanovenia pre výkon služby zamestnancov vo funkcii vlakvedúci, rozsah prevádzkových a dopravných povinností sprevádzajúceho personálu.

Predpis ZSSK V 11 „Výkon činnosti vlakvedúci – inštruktor“

Predpis stanovuje oprávnenia, povinnosti, zodpovednosť a podmienky pre výkon činnosti vlakvedúci – inštruktor.

Predpis ZSSK V 15 „Prevádzka a obsluha brzdových zariadení dráhových vozidiel“

Predpis upravuje základné ustanovenia o prevádzke a obsluhu brzdových zariadení ŽKV na dráhach. Jednotlivé ustanovenia sú odvodené od vyhlášky UIC, dopravného poriadku dráh a doplnené o ďalšie vnútorné pokyny k zaisteniu činností pre prevádzkovanie dopravy. Predpis je záväzný pre všetkých zamestnancov ZSSK, ktorí vykonávajú činnosť na dráhe v rozsahu stanovenom príslušnou odbornou skúškou a ostatné právnické a fyzické osoby, ktoré na základe zmluvného vzťahu so ZSSK vykonávajú pre ZSSK práce alebo inú činnosť, v dôsledku ktorého dochádza k ovplyvňovaniu prevádzky a dopravy.

Predpis ZSSK Z 7 „Zabezpečenie prevádzky v zimných podmienkach“

Predpis stanovuje základné ustanovenia pre spôsob zabezpečenia prevádzky dopravcu a prevádzkovateľa v zimných podmienkach. Predpis je záväzný pre zamestnancov ZSSK na všetkých organizačných stupňoch, ktorých pracovné zaradenie a náplň činnosti súvisí s prípravou a zabezpečením prevádzky v zimných podmienkach.

Predpis „Miestne pracovné a bezpečnostné predpisy ŽKV elektrickej trakcie“

Predpis stanovuje základné ustanovenia pre výkon služby rušňovodiča a ostatných oprávnených zamestnancov (napr. preberačov ŽKV, kontrolných zamestnancov) na elektrických ŽKV a elektrických jednotkách, ktoré sa nachádzajú pod trakčným vedením, alebo v jeho blízkosti. Určuje záväzné postupy pred vstupom do strojovne i keď sa ŽKV na koľaji bez trakčného vedenia.

Predpis „Miestne pracovné a bezpečnostné predpisy ŽKV motorovej trakcie“

Predpis upravuje základné ustanovenia pre výkon služby rušňovodiča na motorových rušňoch, motorových vozňoch, riadiacich vozňoch a motorových jednotkách. Záväzne určujú pracovné činnosti, ktoré je potrebné vykonať pre vstupov do strojovne ŽKV, pracovné postupy pre obsluhu a práce na elektrických zariadeniach (činnosti spojené s prevádzkou, výmenou poistiek, prehliadkou) a opravy ŽKV(odstraňovanie porúch elektrického zariadenia) , rozsah dovolených činností na elektrickom zariadení ŽKV a ďalšie postupy pri obsluhu a prevádzke elektrických zariadení v rámci výkonu služby rušňovodiča.

Technologický postup „Doplňujúce ustanovenia pre výpravu vlakov ZSSK a postup pri mimoriadnom prechodení zastávok“

Technologický postup stanovuje postupy dopravcu pre zvýšenie bezpečnosti pre výpravu vlakov ZSSK s prepravou cestujúcich po mimoriadnom zastavení, po zastavení pre nástup a výstup cestujúcich a určenie podmienok pre mimoriadne prechodenie vlakov cez zastávky s povoleným zastavením na znamenie.

Technologický postup „Posun zamestnancami ZSSK v obvode železničných staníc ŽSR“

Technologický postup definuje rozsah, postup a druh činností pre zabezpečenie posunu zamestnancami ZSSK v obvode železničných staníc ŽSR pre vlakoch prevádzkovaných ZSSK.

Opatrenie „K zabezpečeniu zmeny spôsobu výpravy vlakov používaním návestnej pomôcky pri dávaní denných návestí“

Opatrenie upravuje používanie návestnej pomôcky pri dávaní dennej Návesti 113 „*Pohotová na odchod*“ a dennej Návesti 114 „*Súhlas na odchod*“.

Smernica „Operatívne riadenie prevádzky“

Smernica stanovuje zásady operatívneho riadenia prevádzky v rámci ZSSK, zásady spolupráce so ŽSR, Železničnou spoločnosťou Cargo Slovakia, susednými železnicami a cudzími dopravcami.

Záver

Interoperabilita je základným predpokladom fungovania integrovaného transeurópskeho železničného systému. Interoperabilitou sa rozumie schopnosť tohoto systému umožniť bezpečný a neprerušovaný pohyb vlakov rôznych dopravcov, ktorí spĺňajú základné parametre stanovené pre tieto vybrané trate. K dosiahnutiu tohto cieľa je potrebné splniť všetky stanovené regulačné, technické a prevádzkové podmienky, obsiahnuté v príslušných smerniciach a nariadeniach Európskej únie.

Dôvody, prečo je zavádzanie interoperability potrebné, sú hlavne bezpečnostného, ekonomického a obchodného charakteru. Konkurencieschopnosť železničného systému závisí v súčasnej dobe na rozdieloch medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o materiál, techniku, návestidlá, bezpečnostné predpisy, brzdiace systémy, trakčný prúd a obmedzenie rýchlostí. Medzinárodné vlaky, ktoré prechádzajú niekoľkými štátmi, sú nútené za tejto situácie, kedy existujú systémové rozdiely, zastavovať na hraničných priechodoch susedných štátov.

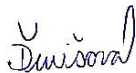
Interoperabilita predstavuje jeden z absolútne základných faktorov pre oživenie železničnej dopravy a dôsledného vyrovnávania dopravného trhu. Vďaka interoperabilite a výstavbe železničného sektoru, ktorý je právne a technicky integrovaný a obchodne konkurencieschopný, sa cieľ znížiť dopravné preťaženie ciest, za súčasného zníženia znečisťovania a jasných výhod pre životné prostredie stáva reálnym.

Slovenská republika sa intenzívne zaoberá otázkou interoperability a kladie na ňu dôraz pri modernizácii železničnej dopravy, ale aj jej transpozície a implementácie do národnej legislatívy. Plnenie požiadaviek vyplývajúcich z TSI je základom pre zvyšovanie kvality, dostupnosti a zjednotenia európskeho železničného systému.

V Bratislave, 16.6.2020

Vypracovala:

Ing. Eva Ďurišová

Schválil:

JUDr. Andrea Horváthová

riaditeľka odboru
štátnej železničnej správy

Ing. Ján Farkaš

generálny riaditeľ
sekcie železničnej dopravy a dráh